

[Schmidt.]

Lejlighed til at gøre sig bekendt med denne Arbejdstjeneste, det Kammeratskabsliv, der hersker dér, den Ære, man giver Arbejdet, og netop Hændernes Arbejde, og netop Arbejdet for Almenvællet og ikke for sig selv, hvor man prøver at indpode Menneskene den Opfattelse, at det er noget, der adler Mennesket, og adler desto mere, jo mere man sætter sine Kræfter ind for andre. Det er ikke noget galt at gøre Bekendtskab med dette. Men jeg vil endnu en Gang sige, jeg havde ønsket, at det kunde ordnes paa en Maade, der ikke generede en fremmed Folkedel, og jeg kunde godt tænke mig, at der i Fremtiden kan findes en Ordning.

Det fører dog næppe dertil, naar Danmark er saa lidet tilbøjeligt til at tale direkte med Tyskland, som man maaske godt kunde gøre i dette Tilfælde. Jeg har ofte opfordret til ved bestemte Lejligheder, at man søgte en direkte Forhandling, eller en Samtale i det mindste, men jeg har aldrig fundet mindste Genlyd i den Retning. Jeg gjorde det ogsaa, da jeg omtalte de mange Menneskers Forhold i saadant et Grænseland, de Mennesker, der er knyttede til dette Grænseland med stærke Familiebaand og knyttede til det med den Kærlighed, som hvert Menneske har til det Land, man kalder sit Hjemland, men som ikke har opnaaet det, man kalder dansk Indfødsret, og som nu har vanskeligt ved at faa det, men ogsaa vanskeligt ved at faa længere Opholdstilladelse og derved Mulighed for at leve i Hjemlandet.

Jeg har behandlet dette Spørgsmaal i tre Numre af „Nordschleswigsche Zeitung“, Nr. 172, 173 og 177; jeg har ogsaa nævnt disse Ting her, men jeg har dér gjort det udførligere, belyst det med mange Eksempler og behandlet det udførligere i disse Indlæg. Derfor vil jeg ikke her nævne disse enkelte Tilfælde i Detailler, men jeg vil bede den højtærede Justitsminister beskæftige sig med det, jeg har sagt i disse Artikler.

Naar det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen i et aabent Brev til mig spurgte mig, hvor det kunde være, at der er saa mange Mennesker, der nu fra Tyskland gerne søger herop og vil have Opholdstilladelse her i Landet, men saa yderst faa, der fra Danmark søger ned til Tyskland, saa tror jeg, at Svaret er ligetil. Det er jo en Del af det tyske Rigsomraade, der blev tillagt Danmark i 1920, og derved er selvfølgelig en hel Del Baand blevet overskaaret mellem tyske Mennesker paa den

ene Side af Grænsen og paa den anden Side. Det er disse Mennesker, der har deres gamle Forbindelser, der er knyttet til dette Hjemland, det er dem, der vil opretholde disse Forbindelser. Havde det været omvendt, at en Del af det danske Rigsomraade var blevet tillagt Tyskland, vilde Processen ubetinget have været den omvendte, at mange danske Mennesker havde søgt derned. Det er, mener jeg, ligetil; det kan man ikke forundre sig over.

Maa jeg i Almindelighed sige, at om man end vil benægte det fra dansk Side — og jeg er i Grunden godt tilfreds med, at man benægter det, for deraf kan jeg læse, at man ikke gerne vil det aabenlyst —, saa har vi absolut det tydelige Indtryk, at Kursen mod os er blevet skærpet, og det mærker vi ogsaa paa det nationalkulturelle Omraade. Vi mærker det i et smaaligt Formynderi og i, at man gør alle mulige Vanskeligheder, hvor vi før ordnede Forholdene meget let, og hvor de for det meste ogsaa blev ordnet meget imødekommende. Jeg vil nu ikke gaa i Enkeltheder af den Grund, fordi Undervisningsministeren var villig til at tale med Repræsentanten for den tyske Skoleforening og mig om disse Ting, og jeg har det Haab — og ønsker i det mindste —, at i Praksis kan meget maaske ændres til det gode; jeg ønsker dette, ligesom jeg haaber, at det maa lykkes at komme til en Afspænding af de nationale Forhold.

Men jeg skal saa vende mig til Landets, Nordslesvigs Skæbne som Helhed. Ogsaa dér mangler der selvfølgelig ikke det nationale Moment, der stiller os uheldigere end den danske Del af Befolkningen, men i det væsentlige er det dog en fælles Nød, der er til Stede i Nordslesvig i en Grad, som langt overgaar de andre Landsdele. Det viser sig tydeligt i en urimelig høj Gældsbebyrdelse, i Tvangsauktionerne, der til en Tid var 7 Gange saa talrige i Nordslesvig som i det øvrige Land og for Øjeblikket vel er 5 Gange saa talrige, og i den foruroligende Formue- og Indkomstnedgang, som medfører, at Landet næsten ingen Reserver mere har at falde tilbage paa. Alt dette er kendt nok, og var det ikke kendt endnu, saa har Deichgråbers Radiotale jo mindet det danske Folk om, hvor alvorlig Tilstanden er.

Man har sagt, at det var en hadsk Tale, og man har anket over, at det kunde siges i dansk Radio. Sandheden er nærmest den, at Talen vidnede om Bitterhed og Skuffelse, som man ikke skal tage sig saa let, som man har gjort det hidtil. Det var